

Kontaktperson
Cecilia Olsson
Ytterstad
Telefon: 08-508 264 37
cecilia.olsson@mk.stockholm.se

Till
Marknämnden 2005-10-27

Inrättande av Igelbäckens kulturresevat. Remiss.

Förslag till beslut

1. Marknämnden överlämnar och åberopar kontorets utlåtande till stadsbyggnadsnämnden som svar på förslag till inrättande av Igelbäckens kulturresevat.

Göran Långsved

Gunnar Jensen

Sammanfattning

Stadsbyggnadsnämnden beslutade den 20 juni 2005 att uppdra åt stadsbyggnadskontoret att skicka ut förslag till inrättande av Igelbäckens kulturresevat på remiss. Remissen ska besvaras senast den 31 oktober.

Syftet med resevatet föreslås vara att för framtiden bevara ett rikt kulturlandskap, som har stort värde för friluftslivet samt en nyckelfunktion i den regionala grönstrukturen för Stockholms biologiska mångfald. Gränsen för kulturresevatet följer naturliga gränser mot bebyggelse och vad som kulturhistorisk och landskapsmässigt är en del av området. Föreskrifterna föreslås vara generösare än i Hansta naturresevat för att stimulera aktiviteter i området. Skötselplanen består av en beskrivning av nuvarande förhållanden och en plandel som innehåller mål med skötseln och översiktliga sköselförslag.

Kontoret har synpunkter på gränsdragningen för resevatet och anser även att föreskrifterna måste ses över för att syftet med att stimulera aktiviteter i området ska vara genomförbart.

Kontoret föreslår att nämnden överlämnar och åberopar kontorets utlåtande till stadsbyggnadsnämnden som svar på förslag till inrättande av Igelbäckens kulturresevat.

Utlåtande

Bakgrund

Stadsbyggnadskontoret och gatu- och fastighetskontoret har tagit fram förslag till inrättande av Igelbäckens kulturresevat och övergripande skötselplan i samarbete med berörda stadsdelsförvaltningar, stadsmuseet och miljöförvaltningen.

Stadsbyggnadsnämnden beslutade den 20 juni 2005 att uppdra åt stadsbyggnadskontoret att skicka ut förslag till inrättande av Igelbäckens kulturresevat på remiss. Remissen ska besvaras senast den 31 oktober.

Vidare anförde stadsbyggnadsnämnden att en begravningsplats var önskvärd vid platsen för dagens motorcrossbana och kulturresevatet borde infatta även detta område. Motorcrossbanan är idag belägen i Hansta naturresevat.

Syfte

Syftet med resevatet föreslås vara att för framtiden bevara ett rikt kulturlandskap, som har stort värde för friluftslivet samt en nyckelfunktion i den regionala grönstrukturen för Stockholms biologiska mångfald.

Eftersom områdets kulturhistoria är grunden för övriga värden föreslås beteckningen kulturresevat.

Avgränsning

Gränsen för kulturresevatet följer naturliga gränser mot bebyggelse och vad som kulturhistorisk och landskapsmässigt är en del av området. Genom att ta med hela grönkilen ökar möjligheten att tillgodose de behov som finns för bevarande av biologisk mångfald och friluftslivets intressen. Igelbäckens avrinningsområde stäcker sig utanför naturmarken så hela avrinningsområdet skyddas inte av resevatet. Samtliga gårdar (Akalla by, Eggeby gård, Hästa gård, Husby gård, Granby gård och Hjulsta bytomt) ingår i resevatet.

I norr går gränsen mestadels utmed gångvägarna intill bebyggelsen. Där det finns särskilda värden går gränsen närmare bebyggelsen, vid flerfamiljshus dock aldrig närmare än 20 meter. Avvägning mot behov av bebyggelsekompletteringar i olika stadsdelar har gjorts, vilket medfört att ett område kring Husby gård lämnats utanför resevatet. Gränsen går i söder och öster vid planerade nya E18. I nordväst knyter resevatet an till Hansta naturresevat och till Järfälla kommuns föreslagna Igelbäckersresevat.

Gällande generalplan för Kista, Husby och Akalla anger att en ny stadsdel ska byggas kring Hästa gård. För att kulturreseptatet inte ska strida mot gällande planer måste generalplanen upphävas för detta område. Detta sker genom enkelt planförfarande och kontoret har genom delegation angett att det inte finns något att erinra mot upphävandet.

Föreskrifter

Föreskrifterna föreslås vara generösare än i Hansta naturreservat för att stimulera aktiviteter i området t.ex. förordas att det ska vara tillåtet att uppföra anläggningar för rekreation och socialt umgänge, efter tillstånd från stadsbyggnadsnämnden.

Föreskrifter ska inte heller utgöra hinder för följande åtgärder:

- nybyggnad av E18
- nordsydlig vägförbindelse förbi Stockholm
- draging av planerad naturgasledning
- en spårväg mellan Akalla och Barkarby
- en järnväg i tunnel under reservatet
- en spårförbindelse ovan mark mellan Kista och Rinkeby

Skötsel

När ett kulturreseptatet inrättas måste en skötselplan för reservatet också fastställas enligt förordningen om områdesskydd. Föreslagen skötselplan består av en beskrivning av nuvarande förhållanden och en plandel som innehåller mål med skötseln och översiktliga sköselförslag. I beskrivningen framgår att området utgörs av ett öppet jordbrukslandskap med insprängda skogsdungar, gräs- och ängsytor samt med våtmarker i öster längs Igelbäcken. Igelbäcken som rinner i dalgången har inte behandlats i skötselplanen p.g.a. pågående arbete med stadens vattenstrategi i vilken Igelbäcken hanteras. I skötselplanen framgår också områdets kulturhistoriska värde.

I plandelen anges tre mål med skötseln och skötselbeskrivningar för naturen och jordbruksmarken, aktivitetsytor, fornlämningarna och anläggningarna. De mål som föreslås för skötseln är:

1. Bevara och förbättra natur- och rekreationsvärdena i området.
2. Bevara och synliggöra de landskapshistoriska värdena.
3. Bevara de öppna markerna genom ett traditionellt jordbruk.

Förvaltning och drift

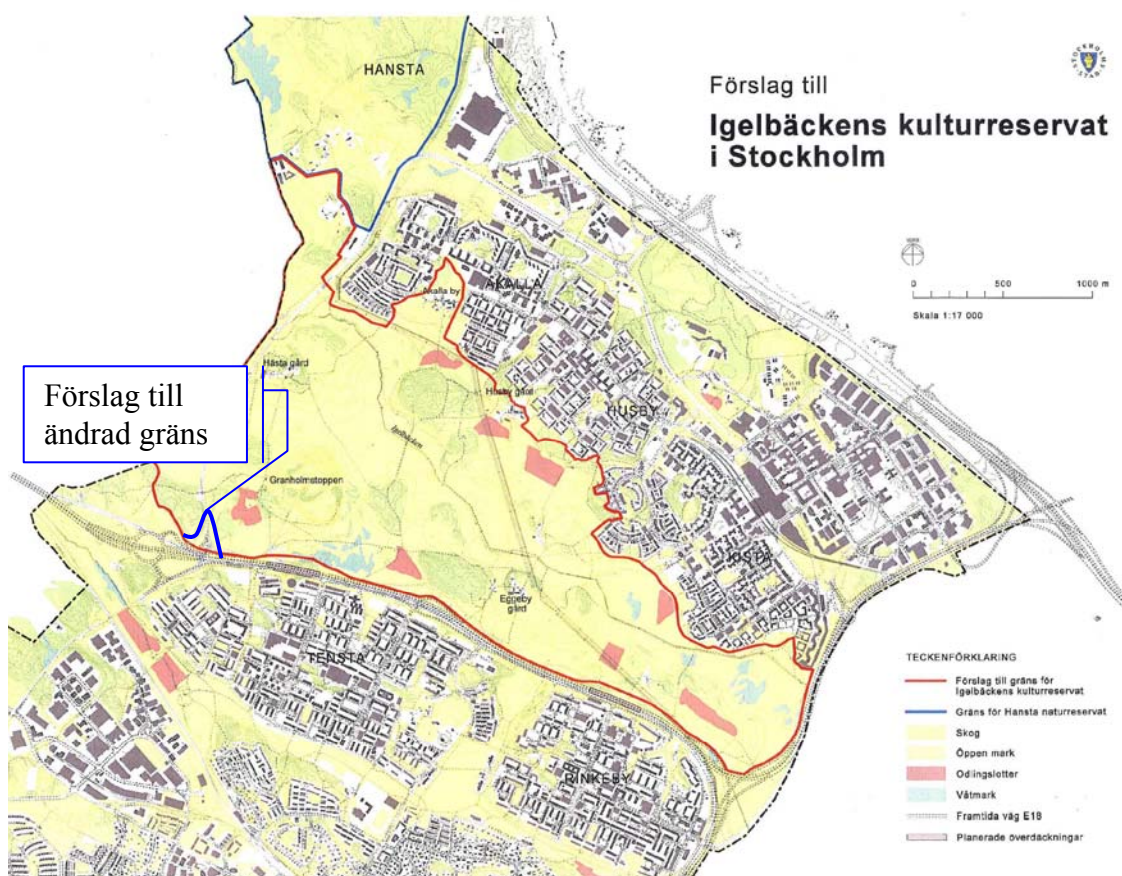
Enligt det föreslagna gränssnittet skall Igelbäckens kulturreseptatet och Hansta naturreservat förvaltas av markkontoret. Igelbäckens kulturreseptatet utgörs av ett ålderdomligt jordbrukslandskap rikt på fornlämningar och andra historiska spår i landskapet. Största delen av området drivs som ett arrende av 4H, som hävdar landskapet med ett kravjordbruk, dit allmänheten

är välkommen. För att kunna sköta den östra delen av området, som hittills lämnats utan hävd, kommer betesdriften att utökas.

Driftmedel, ca 400 tkr/år, finns avsatta i budget.

Markkontorets synpunkter

I förslaget ligger en del av kommande E18 inom kulturresevatets gräns. Eftersom E18s nya sträckning redan är fastlagd anser kontoret att resevatets gräns bör anpassas till vägen. Kontoret föreslår att gränsen till kulturresevatet justeras enligt nedanstående skiss.

Kontoret har förhoppningar om att kunna hitta en alternativ lokalisering till den motorcrossbana som är belägen vid Hägerstalund i Hansta naturresevat. För att förhindra fortsatt, om än olovlig, körning med motorcross måste området tas i anspråk för annan verksamhet. Kontoret ansluter sig därmed till stadsbyggnadsnämnden förslag om att Hägerstalund bör ingå i Igelbäckens naturresevat istället för Hansta naturresevat, eftersom områdets naturvärde anses vara lågt och eftersom bestämmelsen kulturresevat ger ett större utrymme för annan verksamhet i området. Kontoret ställer sig dock tveksam till föreslagen begravningsplats vid Hägerstalund. Området har varit militärt övningsområde, vilket medför att oexploaterad ammunition kan förekomma. Militären har arbetat med att

rensa området sedan 60-talet och kan inte garantera att området är fritt från projektiler. Att rensa området till det djup som krävs för en begravningsplats anses ej vara ekonomiskt genomförbart.

Vidare anser kontoret att möjligheterna för att gräva ner kraftledningar och att möjligheterna att anlägga parkeringsplatser och vägar i reservatet måste finnas. Redan idag är parkeringssituationen för besökare till bl.a. Eggeby gård ansträngd. Kulturreseptatet måste vara möjligt att besöka utan att belasta parkeringar i omkringliggande bostadsområden.

En översyn över föreskrifterna måste ske. Både föreskrifterna A1 och A2 försvårar för befintlig och planerad verksamhet i området såsom discgolf och golf. Föreskriften A1 innebär bl.a. förbud mot att ändra områdets topografi och A2 innebär förbud mot borttagande av död ved och avverkade träd. I princip all kommande anläggningsverksamhet kräver t.ex. schaktning och borttagande av död vegetation är nödvändigt för att en verksamhet som den befintliga discgolfanläggningen ska fungera. Man bör se över formuleringen av dessa föreskrifter.

Markkontorets förslag

Kontoret föreslår att nämnden överlämnar och åberopar kontorets utlåtande till stadsbyggnadsnämnden som svar på förslag till inrättande av Igelbäckens kulturreseptat.

SLUT